

Fr2ud Risk

EXAMPE

หนังสือชุดความรู้รอบด้าน

รูปแบบความเสี่ยง

การทุจริต

ฉบับการ์ตูน

- ✔ รู้ก่อนเกิดเหตุ
ยับยั้งก่อนเสียหาย
- ✔ ลดอุปสรรค เพิ่มความโปร่งใส
การบริการภาครัฐ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)
Office of Public Sector Anti-Corruption Commission (PACC)

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาการทุจริต
ด้วยมาตรการป้องกันและยับยั้งการทุจริตเชิงรุก ควบคู่กับมาตรการ
ปราบปรามอย่างเด็ดขาด รวดเร็ว เป็นธรรม เพื่อลดความเสียหาย
ที่อาจกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อมั่นของ
นานาชาติ

ความเสี่ยงการทุจริตมีอยู่ 2 จำพวกใหญ่ๆ คือ การใช้
จ่ายงบประมาณของรัฐ หรือการปฏิบัติราชการที่ไม่ถูกต้อง
หรือทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนหรืออาจก่อให้เกิด
ความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

หนังสือชุดความรู้รอบด้าน “รูปแบบความเสี่ยงการทุจริต” ฉบับนี้
เป็นตัวอยากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต เพื่อเป็นแนวทางให้
ประชาชนได้ศึกษากรณีตัวอย่าง ทั้งที่เคยเกิดขึ้นแล้ว และมีโอกาส
ที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งยังเป็นเครื่องเตือนใจให้กับเจ้าหน้าที่
ภาครัฐในการปฏิบัติงาน และหลีกเลี่ยงการกระทำทุจริต
โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือฉบับดังกล่าวจะเป็นประโยชน์
ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนต่อไป

สำนักงาน ป.ป.ท.

พฤษภาคม 2563

สารบัญ

EXAMPLE

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริต

หน้า 4

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

หน้า 6

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตการจัดทำโครงการ

หน้า 8

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

หน้า 10

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในการให้บริการภาครัฐ

หน้า 12

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตของผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน บัญชี

หน้า 13

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตการปลอมรายชื่อ (ชื่อผี)

หน้า 14

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

หน้า 15

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตงานก่อสร้างและระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

หน้า 16

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตขั้นตอนการตรวจพื้นที่จริง เพื่อพิจารณาในการออกใบอนุญาตตามกฎหมาย

ทุกคนมีส่วนร่วม ในการ ฝ้าระวัง ความเสี่ยงในการทุจริต

3 ส

สอดส่อง

โครงการอะไร ทำไมต้องทำ
ทำเมื่อใด ทำที่ไหน
ใครเป็นคนทำ และมีวิธี
จัดทำอย่างไร!

ช่วงนี้ คุณน้ำอ้อย มีพฤติกรรม
น่าสงสัย ผมจะตามสอดส่องเธอ...

แล้วทำไมต้อง
หน้าแดงด้วย??

เพื่อรู้เปล่า ของชุดนี้ราคาเท่าไร
หนูบอกได้เลยว่า... แพงมากกกก

แล้วจะใช้ชุดราคา
แบบนี้เนี่ย??

มาแล้วๆ

สงสัย

ทำจริง ทำครบ
ราคาเหมาะสม
ใช้ประโยชน์
คุ้มค่าไหม?

ส่งข่าว

- ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) สำนักงาน ป.ป.ท.
- หน่วยงานเจ้าของเรื่อง
 - สตง., ปปช., DSI

เมื่อมีหลักฐานเพียงพอ สามารถแจ้งเหตุ
ได้ที่ สายด่วน ป.ป.ท. 1206 ได้เลย

หลักการสำคัญ ของการฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

- ไม่เป็นการจับผิด
- ไม่เป็นการกลั่นแกล้ง
- ไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง

มาดูกันว่า กระบวนการแบบไหน มีโอกาสมี ความเสี่ยงการทุจริต

 กระบวนการที่เคยมีประวัติการทุจริต บางเรื่องอาจไม่มีการร้อง เพราะ สมยอมกัน

 กระบวนการที่ขาดหลักเกณฑ์ที่เป็น บรรทัดฐาน สามารถยกเว้นได้เป็น รายการณี

 กระบวนการที่ไม่มีขั้นตอน Work Flow ที่กำกับชัดเจน

สองคนนี่... เขาก็สมยอม กันมานานแล้วนี่

เอ๊ย อย่าพูดอะไรไปเลย สิ!!

หืม... คุณเข้าใจอะไรง่ายดีนี่ ผมจะรีบตรวจสอบให้แน่-ครับ

 กระบวนการที่ต้องมีระยะเวลาในการ พิจารณานาน มีขั้นตอนสลับซับซ้อน แต่ ผู้ขอรับบริการมีความต้องการที่รวดเร็ว

 กระบวนการที่ผู้ขอรับบริการเชื่อว่า เป็นประโยชน์ที่ต้องจ่ายค่าอำนวยความสะดวก สิ้นน้ำใจ ได้โต๊ะ

 กระบวนการทำงานในพื้นที่ หรือจุด ตำแหน่งไม่มีคนรู้เห็น หรือรู้น้อย

 กระบวนการที่ต้องใช้ดุลพินิจ เช่น ในการ ตัดความ ใช้เอกสารหลักฐานประกอบน้อย การสุ่มตรวจ / จับ

โอกาสไกลดากน ก็สบายใจดีนะ

ด้วยพื้นที่ตรงนี้ ต้องใช้ส่วนผสม GSX ตรงนี้ แล้วยัง PCX ตรงนั้น ตรงรอยต่อรับแรง G ใช้ โลหะผสม Z กันดาเนี่ยมอัลลอยด้วยนะ-ครับ

 กระบวนการยังไม่มีมาตรการป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ เพียงพอ

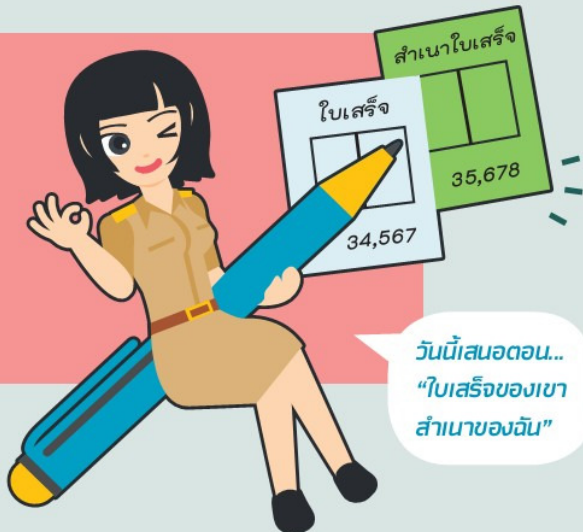
ผมจะรู้กับคุณ ด้วยมัยเนี่ย?

 กระบวนการที่ต้องใช้ความรู้วิชาชีพ เฉพาะด้าน ยากต่อคนนอกจะเข้าใจ

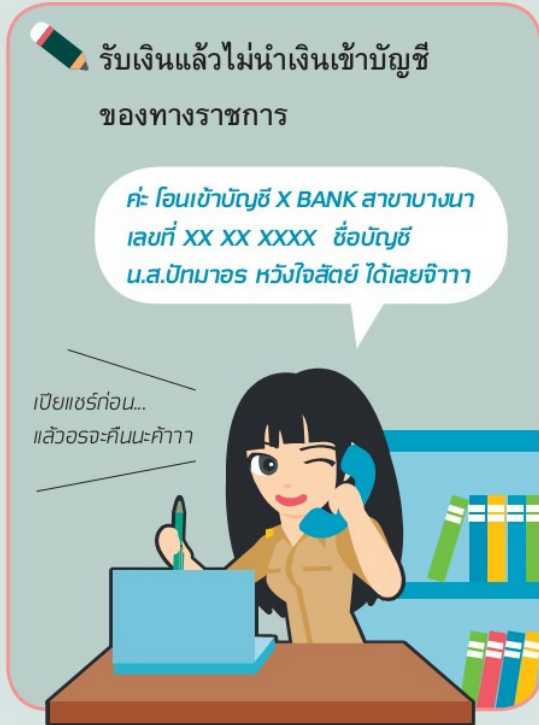

รูปแบบความเสี่ยง การทุจริตในองค์กร

รับเงินและเขียนใบเสร็จรับเงิน
ต้นฉบับและสำเนาไม่ตรงกัน

รับเงินแล้วไม่นำเงินเข้าบัญชี
ของทางราชการ

เพิ่มตัวเลขในใบเสร็จรับเงิน
มาเบิกเกินจริง

พ็อกงุง.. สำเนาโอนนี้ให้พี่อ้อย
หน่อยสิจ้ะ

โหเอกสารชุดนี้ใช้
จนบ่อยไปหมดแล้ว

นำเอกสารเกี่ยวกับการเงิน
ที่เบิกจ่ายไปแล้วมาหมุนเวียน
เบิกจ่ายซ้ำอีก

ซื้อเต็มจำนวน
แต่ส่งของไม่ครบจำนวน

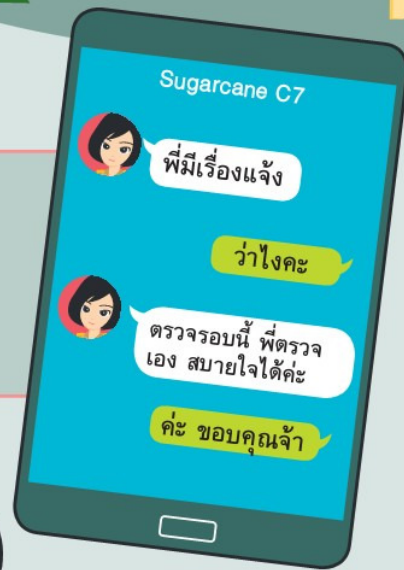
ครบก็คือครบ...
นับที่ก๊าก ก็ยังครบ

เช่าราคาเต็ม / เช่าเกินจริง รับส่วนต่าง

เปิดเผยข้อมูลการตรวจสอบ การพิจารณา
การอนุมัติของคณะกรรมการ
แอปโทรแจ้งผลอนุมัติหลังการประชุมเสร็จ

แหม เกรงใจจึงเลยยย...

รับของขวัญ สินน้ำใจ สินบน

“ร่วมมือกันเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต”

รูปแบบความเสี่ยง การทุจริต การจัดทำโครงการ

**เหตุการณ์สมมุติ
การจัดโครงการสัมมนา
ของหน่วยงานองค์กรหนึ่ง
เป็นที่ซึ่งเต็มไปด้วย
ความไม่โปร่งใส

งบประมาณ

จัดทำโครงการ / อนุมัติ

✎ โครงการไม่สอดคล้องกับ
ภารกิจ (แฝงกิจกรรมอื่น)

บ๊ก็แล้วไปเหนือ บ๊นี่ไปทะเลดีกว่า
เค้าอยากเล่นน้ำอ่าา...

✎ เพิ่มเนื้องานโดยไม่จำเป็น
ex จัด Event / สื่อ PR
ผลิตเอกสาร / ซื้อวัสดุ

✎ โครงการแจกของ

- แจกแล้วแจกอีก
- ไม่เคยถามว่าต้องการไหม
- แจกของที่ไม่ต้องการ
- ของที่ต้องการไม่แจก
- แจกของไม่เหมาะสม
ใกล้หมดอายุ ไม่มีคุณภาพ

ไม่ใช้นมเปรี้ยว
ทำไมเปรี้ยวหว่า??

แจกนม ช่วยชาติ

โครงการเค้า
เลิศมัยล้าาาา
ตัวเองงงง

นี่... น้ำอ้อย มันจะไม่
"Overdesign
(กำหนดเกินจริง)"
ไปหน่อยหรือ

ฝ่ายแผนฯ ค้าว่า

ส่วนหนู...
ฝ่ายการเงินจ้า

เบิกจ่ายงบประมาณ

ดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติ

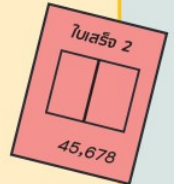
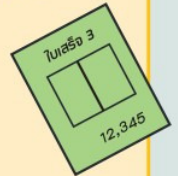
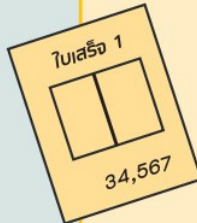
เป้าหมายเข้าร่วมไม่ครบ
หากคนเซ็นเพิ่ม เซ็นปลอม

นี่ พี่ชายสุดหล่อ หนูขอ
ลายเซ็นหน่อยสิจ๊ะ

เอ้อ... ผมแค่มาส่ง
ข้าวกล่องนะครับ

ดำ...

- Overbill
- ใบเสร็จปลอม
- รับเงินทอนจากโรงแรม /
ขอส่วนลดไว้พาครอบครัว
มาพักผ่อน

น.ส.พิชิตาดี ศรีระมาต ตัวแม่แห่งวงการ
“เบิกเท็จ” ออกโรงแล้วจ้า

นั่งหรือดำ...

“ร่วมมือกันเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต”

รูปแบบความเสี่ยง การทุจริต ในการ จัดซื้อจัดจ้าง

✎ จัดซื้อจัดจ้างไม่คุ้มค่า ไม่มีของ
ใช้ไม่ได้ ไม่มีประสิทธิภาพ
ในการใช้จริง

ใครไม่คุ้มค่า แต่หนูคุ้มมากกก..

✎ ซื้อมาแล้ว ตกลงเปลี่ยนของ
จากผู้ขาย ภายหลังจากที่ตรวจรับแล้ว

รุ่นใหม่!!!
เครื่องทำลายเอกสาร

ละฮัยดเป็นฟอย...

สั่งอันนี้ดีกว่า...

✎ ซื้อของที่ไม่จำเป็น ไม่มีประโยชน์
แต่เพราะได้ส่วนต่าง

นี่ไง.. เอกสาร
ของบักแล้ว

✎ นำเอกสารเกี่ยวกับการเงินที่เบิกจ่าย
ไปแล้วนำมาหมุนเวียนเบิกจ่ายซ้ำอีก

รับของขวัญ
สินน้ำใจ เงินทอน

เนื่องในโอกาสที่ คุณพิชิตาวดี ช่วยเหลือ
บ. เรามานาน ทางเราจึงมีของขวัญพิเศษ
เล็กๆ น้อยๆ มอบให้ครับ

นำของที่เคยซื้อ เบิกเงินไปแล้ว
มาวนจัดซื้อจัดจ้างใหม่หรือ
เขียนใบเสร็จเกินจริง (Over Bill)

ร่วมกับผู้รับเหมาทำโครงการขุดลอกดิน
สระน้ำสาธารณะ นำดินที่ขุดไปขาย
ขุดเกินสัญญา

จริงๆแล้วเอาไปขาย

นี่... ดูสระน้ำ เมกะโปรเจกของเธอสิจจะ
กลายเป็นบ่อทิ้งขยะไปแล้วน้ำา

รี๋ ช่างมันเถอะ "ได้ใช้เงิน
แต่ไม่ได้ใช้งาน" ไง...

โครงการจ้างขุดสระ
แต่เก็บน้ำไม่ได้ ได้ใช้เงิน
แต่ไม่ได้ใช้งาน

รูปแบบความเสี่ยง การทุจริต ในการให้บริการภาครัฐ

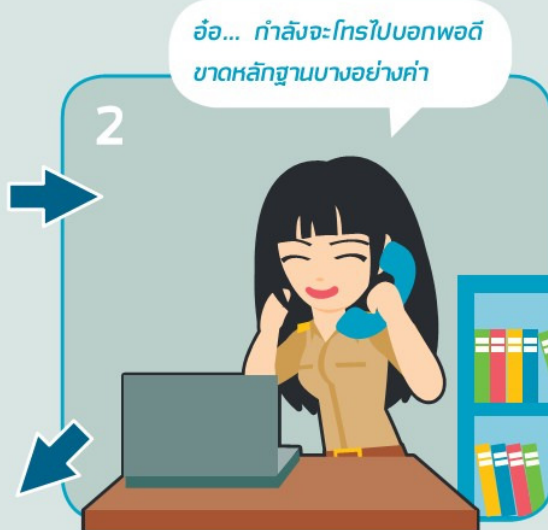
✎ ใช้ช่องว่างหาประโยชน์โดยมิชอบ

1

พี่ๆ หนูโทรมาตามเรื่อง... เห็นใน
คู่มือประชาชนบอกว่าใช้เวลา 15 วัน
แต่นี้ 20 วันเข้าไปแล้วนะคะ

2

อ้อ... กำลังจะโทรไปบอกพอดิ
ขาดหลักฐานบางอย่างค่า

3

โธษ... จั๊นเดี่ยวหนูไปพบปะเตรียมกระเป๋า
แบรดด์เนมไปฝากด้วยแหละ พอดิเพิ่งกลับมา
จากสำเพ็ง เอ๊ย!!! แพรี่สน่ะคะ...

ถนนมังกร

อ้อ...

สำเร็จ!! แบรดด์เนม กระเป๋าแบรดด์เนม
กำลังเดินทางมาหาฉันแล้ววววว

กรีดกรีด

แหม ดีใจอะไรขนาดนั้นอะ...
ไม่สมเป็นเธอเลยนะเนี่ย

4

แม่คนนี่
ร้ายลึกไม่เบา

 ไม่ลงรับในสารบบทันทีที่ยื่นเรื่อง
บอกเอกสารไม่ครบ เรียกร้องค่าเสียเวลา

 สมยอมกัน WIN WIN ทั้งผู้ให้และผู้รับ

“ร่วมมือกันเผื่อระวังความเสี่ยงการทุจริต”

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริต ของผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับ การเงิน บัญชี

- ▶ ปลอมแปลงใบเสร็จจากร้านค้าต่างๆ
- ▶ แก้ไขเอกสารทางบัญชี

ใบเสร็จของร้านนี้
เป็นแบบเขียนมือ
ปลอมง่ายจัง

เฮียอะ... ก็นชนมหนูทุกวันเลย
แบบนี้ไม่อนุมัติ ไม่ได้แล้วนะจ้าา

หืม... อืม...
ผ่านๆ

อีกแล้วหรือ?

ก็แห่ม... พี่อ่ะ- ปลอมลายมือ
เก่งสุดในหน่วยงานเราแล้วน้า

- ▶ ปลอมลายมือชื่อที่เกี่ยวข้อง
- ▶ ปลอมลายมือชื่อถอนเงิน

- ▶ ละเลยไม่มีการควบคุมใบเสร็จรับเงิน
อย่างรัดกุม
- ▶ อนุมัตินำเงินออกจากบัญชีโดยไม่มี
เอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงิน

- ▶ นำเอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงิน
ที่เคยอนุมัติเบิกจ่ายไปแล้วมาหมุนเวียน
เบิกจ่ายซ้ำอีก

- ▶ บันทึกบัญชีไม่ตรง
ตามความเป็นจริง

รูปแบบความเสี่ยงการทุจริต การปลอมรายชื่อ (ชื่อผี)

นำรายชื่อผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ หรือรับจ้างจริง ไม่มีสิทธิ
มาใส่เพื่อเบิกจ่ายงบประมาณ

- รายชื่อผู้เข้ารับการอบรม
- รายชื่อผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการต่างๆ
- รายชื่อนักเรียนเพื่อขอรับเงินอุดหนุน
- รายชื่อจ้างทำงาน
- รายชื่อขอรับการช่วยเหลือจากรัฐ

**** ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานครบตรวจสอบรับตามระเบียบถูกต้องแต่รายชื่อปลอม ****

“ร่วมมือกันเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต”

รูปแบบความเสี่ยง การทุจริต การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

✎ ทำผิดให้เป็นถูก ทำถูกให้เป็นผิด

จะถูก หรือผิด มันขึ้นอยู่กับคุณนั่นแหละ
แต่ผมคิดว่าผมช่วยคุณได้นะ

จุดจบของนายมาถึงแล้ว...
บอกแล้ว อย่ามาล้อเล่นกับผม

✎ เจรจาเรียกรับ ครั้งแรก / รายเดือน ถ้าไม่จ่าย
ก่ลั่นแกล้ง แกล้งทำบัตรสนเท่ห์ ร้องเอง ตรวจสอบ
✎ เรียกค่าคุ้มครอง

✎ บิดเบือน

พิจิกกับกันยา เดี่ยวเอาของผิด
ใน 4 กล่องนี้ ใส่รวมในกล่องสีฟ้า
ซะนะ จะได้เหลือผิดกล่องเดียวพอ

ค่าา พี่เม
เดี่ยวหนูจัดให้

รูปแบบความเสี่ยง การทุจริต งานก่อสร้างและระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

✎ มีการเจรจาตกลงข้อสรุปว่าจะให้ผู้รับเหมารายใดเป็นผู้ได้งาน โดยมีการจ่ายเงินค่าตอบแทนให้กับผู้รับเหมารายอื่นๆ ที่ตกลงว่าจะไม่เข้ามารับงานหรือให้คิดราคาแพงเกินจริง

✎ ประมูลงานโดยอื้อฉาว มีการแบ่งเปอร์เซ็นต์กันโดยผู้รับเหมาและเจ้าหน้าที่คุมงาน

✎ ผู้รับจ้างทำไม่ตรงตามมาตรฐานลักษณะเนื้องานบางอย่าง แต่ผู้ควบคุมงานเอื้อให้แก่ผู้รับเหมา

✎ มีการทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้สถาบันหรือหน่วยงานราชการมาทำการทดสอบพอเป็นพิธี แล้วทำผลการทดสอบขึ้นมา

“ร่วมมือกันเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต”

รูปแบบความเสี่ยง การทุจริต ขั้นตอนการตรวจพื้นที่จริง เพื่อพิจารณาในการออกใบอนุญาตตามกฎหมาย

ต้นน้ำ

- ผู้ประกอบอำนวยการความสะดวก การส่งรถมารับ / ตัวเครื่องบิน แต่ทำเรื่องเบิกหลวง ค่าเดินทาง

มีอะไรช่วยๆ กันหน่อย...
เดี๋ยวผมดูแลอย่างดีเองครับ

- เลี้ยงรับรอง + Pocket money (สินน้ำใจ สินบน) / ค่าอำนวยความสะดวก / ของขวัญ / เลี้ยงรับรอง

กลางน้ำ

- การตรวจแบบเอื้อประโยชน์ / ตรวจแบบเป็นพิธี
- สุ่มตรวจเฉพาะที่ถูก
- ผิดมองไม่เห็น ฯลฯ

ไม่เห็นจะมีอะไร
ผิดปกติตรงไหน

เห็นว่าดูแลระดับเนี่ย
เฮ้อ... หยวนๆไปละกัน

ปลายน้ำ

- เขียนรายงานไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

ที่ปรึกษา

- พันตำรวจโท วันนพ สมจินตนากุล
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.
- นายภูมิวิศาล เกษมสุข
รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.
- นายพุดพิงษ์ เลิศสถิตย์
รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.
- นายเอกชัย เกษมสุขทวีช
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ
- นางฉวีวรรณ นิลวงศ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
(กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ)

คณะผู้จัดทำ

- นางสาวอัญญรัตน์ กัมปนาพันธ์
หัวหน้ากลุ่มงานประชาสัมพันธ์
- นายอรรถพล ปวีตน์รัตนภูมิ
นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
- นายปิยะศักดิ์ โชคอำนวย
นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ
- นางสาววาสนา ไตสุข
นักประชาสัมพันธ์

จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

📍 99 หมู่ 4 อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค
ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 3,000 เล่ม
พิมพ์ที่ บริษัท ชูสมิ์พรีนแอนด์ดีไซน์ จำกัด

เพราะเราอยากให้ **“คุณ”**
ร่วมด้วยช่วยเฝ้าระวังและ
แจ้งเบาะแสการทุจริตประพฤติมิชอบ

www.pacc.go.th

[prpacc](https://www.facebook.com/prpacc)

[pacc channel](https://www.youtube.com/paccchannel)

[@paccnewspost](https://twitter.com/paccnewspost)

[pr_pacc](https://www.instagram.com/pr_pacc)

“ติดตามและ
อัปเดตข่าวสารของ
สำนักงาน ป.ป.น.”